

Yttrande över Remiss av betänkande Patientöversikter inom EES och Sverige (SOU 2023:13)

Region Gävleborg har erbjudits yttra sig över slutbetänkandet av Utredningen om e-recept och patientöversikter inom EES: ”Patientöversikter inom EES och Sverige” (SOU 2023:13). Region Gävleborg vill med anledning av slutbetänkandet lämna följande synpunkter:

Region Gävleborg ser stort värde i ett samlat och säkert informationsutbyte av patientöversikter. Det är Region Gävleborgs uppfattning att det inom landets gränser är önskvärt att ett sådant utbyte fortsätter att utvecklas mellan regionerna genom att använda redan etablerade lösningar som idag samordnas via Inera. Regionerna har redan idag investerat stora summor i anslutningsmetoder och arkitektur. Det vore därför samhällsekonomiskt olyckligt att inte bygga vidare på det som redan finns.

Region Gävleborg ställer sig positiv till utredningens förslag när det gäller kravet på information om och samtyckeskrav till förmedling av patientöversikter över landsgränser samt möjligheten till spärr. Det är regionens uppfattning att vårdgivarna behöver tydligt besked om vilka uppgifter som ska ingå i patientöversikten och det bör även regleras i föreskrift i anslutning till att lagförslagen antagits. Socialstyrelsen framstår i den delen som den lämpligaste myndigheten för uppdraget. I det fortsatta arbetet med bedömningen av vilka uppgifter som patientöversikten ska innehålla så vill Region Gävleborg framhålla vikten av att fokus då skall ligga på *vårdens* behov av information för att ge god och patientsäker fortsatt vård.

En vårdgivare ska enligt förslaget även vara skyldig att tillgängliggöra vissa utvalda informationsmängder om en patient som söker vård nationellt. Utöver kravet på att ge tillgång till uppgifter om en patient för att tillföras en patientöversikt ska vårdgivare kunna ta del av sådan patientöversikt. Förslaget framstår som välbehövligt utifrån att användningen av Nationell patientöversikt varierat mellan olika vårdgivare.

Dataskydd

Personuppgiftsansvar

I och med införandet av nationella läkemedelslistan uppstod oklarheter avseende personuppgiftsansvarets fördelning mellan e-hälsomyndigheten, vårdgivare och apotek. Region Gävleborg anser att denna otydlighet återfinns även i detta slutbetänkande och medför då svårigheter för vårdgivarna att veta vilka skyldigheter de ska uppfylla utifrån dataskydds-lagstiftningen. Regionen har dessutom även erfarenhet av att enskilda patienter kan ha svårighet att tillgodogöra sig sina rättigheter.

Region Gävleborg är enig med utredningen kring att det är viktigt att personuppgiftsansvaret förtydligas i nationell rätt, men önskar att omfattningen av behandlingen av respektive part tydliggörs.

Samtycke

Region Gävleborg anser vidare att samtycken måste vara patientinitierade via eID eller motsvarande i en nationell tjänst, där patienten själv då behöver samtycka till delning i flera olika nivåer som regional/nationell/europeisk delning.

För de medborgare som ej är digitala bör en nationell telefontjänst etableras.

I en struktur enligt ovan så erhålls en bättre kontroll över hur uppgifter tillhandahålls samtidigt som man tillmötesgår behoven hos invånare som har en hög rörlighet. Risken för oseriösa aktörer som har för avsikt att missbruka data minskar och framförallt inhämtas samtycken under lugna former. Region Gävleborg ser en risk i att efterfråga samtycke i samband med sjukdom och därmed stressade situationer där det kan vara svårt för den enskilde att både få och tillgodogöra sig tillräcklig information om vad samtycket innebär.

Personer med skyddade personuppgifter

Region Gävleborg är enig i bedömningen att det inte föreligger förutsättningar att hantera personuppgifter med skyddade personuppgifter i dagsläget.

Minderåriga

Region Gävleborg anser likt utredningen att ytterligare utredningar måste genomföras för att tillse att barnets integritet och barnets bästa tillgodoses.

Konsekvensbedömning

Region Gävleborg anser att det är positivt att en konsekvensbedömning genomförts redan i lagstiftningsarbetet. Dock kommer det uppstå utmaningar för samtliga aktörer, framförallt vårdgivare, att komplettera med en konsekvensbedömning avseende de mer praktiska, tekniska och organisatoriska förutsättningarna för behandlingen.

Den stora utmaningen när det gäller utredningens förslag ligger framför allt i kostnadsaspekten, särskilt om nya parallella anslutningar för regionerna skulle krävas. Anpassningen för att på elektronisk väg kunna ge E-hälsomyndigheten tillgång till uppgifter och ta del av patientöversikter via E-hälsomyndigheten kommer sannolikt medföra stora kostnader för regionerna. Svårigheten att praktiskt genomföra förslaget och kostnadsaspekten därvid ska därför inte underskattas.

Region Gävleborg

Martin Andersson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

